

سؤالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱	او را به سبب سرودن غزل های خیال انگیز و به کار بردن مضمون های بدیع و گاه دور از ذهن می شناسیم. الف) بیدل دهلوی (ب) صائب تبریزی (ج) وحشی بافقی (د) کلیم کاشانی	۰/۲۵								
۲	مؤسس ربع رشیدی کدام کتاب را تالیف کرده است؟ الف) تاریخ جهانگشا (ب) طبقات ناصری ج) تاریخ گزیده (د) جامع التواریخ	۰/۲۵								
۳	در هریک از موارد زیر، واژه های درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) از میان آثار منشور مولانا (مکاتیب - مجالس سبعة) مجموعه نامه های مولانا به قلم خود اوست. ب) سبک شعر (وحشی بافقی - کلیم کاشانی) حد واسط سبک خراسانی و هندی است و شاخصه آن واقع گرایی است.	۰/۵								
۴	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. الف) از شاعران سرآمد قرن هشتم «ابن یمین» است. او با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رساند. ب) شاعران در قرن دهم معتقد بودند که سبک عراقی در گیر ذهن گرایبی شده است.	۰/۵								
۵	هر یک از توضیحات ستون «الف» را به مورد متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۵								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) از مورخان مشهور ایران و نویسنده کتاب «تاریخ گزیده» است.</td> <td>۱) صائب تبریزی</td> </tr> <tr> <td>ب) معروف ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی زبان است.</td> <td>۲) محتشم کاشانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۳) حمدالله مستوفی</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	الف) از مورخان مشهور ایران و نویسنده کتاب «تاریخ گزیده» است.	۱) صائب تبریزی	ب) معروف ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی زبان است.	۲) محتشم کاشانی		۳) حمدالله مستوفی	
«الف»	«ب»									
الف) از مورخان مشهور ایران و نویسنده کتاب «تاریخ گزیده» است.	۱) صائب تبریزی									
ب) معروف ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی زبان است.	۲) محتشم کاشانی									
	۳) حمدالله مستوفی									

ب) سبک شناسی (۲ نمره)

۶	درست یا نادرست بودن، هریک از عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) با روی کار آمدن حکومت صفوی، شعرهای ستایشی و درباری گسترش یافت. ب) کتاب «ظفرنامه شامی» قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره فتوحات چنگیز است.	۰/۵								
۷	در هریک از موارد زیر، واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) امیر علیشیر نوایی کتاب (با برنامه - محاکمة اللغتين) را به ترکی نوشت. ب) با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد بر ایران کاربرد لغات عربی (کم-زیاد) شد.	۰/۵								
۸	در بیت زیر، ویژگی های سبکی کدام دوره دیده می شود؟ (عراقی - هندی) « هر که شد قانع به بوی خانه همسایه ساخت تا به دل بوی کبابی بود، چشمم سیر بود»	۰/۲۵								
۹	هر یک از موارد ستون «الف» را به نثر متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید.	۰/۷۵								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) مجالس المومنین</td> <td>۱) نثر مصنوع</td> </tr> <tr> <td>ب) محبوب القلوب</td> <td>۲) نثر ساده</td> </tr> <tr> <td>ج) احسن التواریخ</td> <td>۳) نثر بینابین</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	الف) مجالس المومنین	۱) نثر مصنوع	ب) محبوب القلوب	۲) نثر ساده	ج) احسن التواریخ	۳) نثر بینابین	
«الف»	«ب»									
الف) مجالس المومنین	۱) نثر مصنوع									
ب) محبوب القلوب	۲) نثر ساده									
ج) احسن التواریخ	۳) نثر بینابین									

سؤالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

(پ) موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۰	کدام یک از واژه های زیر، با واژگان دیگر هم وزن نیست؟ الف) سعادت ب) مداوم ج) همسانی د) نبینم	۰/۲۵
۱۱	وزن شعری که از تکرار یک پایه همسان حاصل نشده باشد؛ به آن وزن، وزن همسان دولختی و یا می گویند.	۰/۲۵
۱۲	هر یک از مصراع های زیر، از تکرار کدام پایه آوایی همسان ساخته شده است؟ الف) هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بر وی گمارد ب) ای ساربان آهسته ران، کآرام جانم می رود	۰/۵
۱۳	کدام یک از ابیات زیر دارای وزن همسان دولختی است؟ یک دلیل بیاورید. الف) در سینه ام دوباره غمی جان گرفته است امشب دلم به یاد شهیدان گرفته است ب) هرنفس آواز عشق، می رسد از چپ و راست ما به فلک می رویم، عزم تماشا که راست	۰/۵
۱۴	برای هر یک از موارد زیر، وزن واژه مناسب بنویسید: الف) ستاره: ب) آسمانی:	۰/۵
۱۵	نوع پایه های آوایی (همسان - همسان دولختی) ادبیات زیر را مشخص کنید. الف) درودی چو نور دل پارسایان بدان شمع خلوتگه پارسایی ب) یک عمر دور و تنها، تنها به جرم اینکه او سرسپرده می خواست، من دل سپرده بودم	۰/۵
۱۶	وزن واژه بیت: «از نظرت کجا رود، و برود تو همهی / رفت و رها نمی کنی، آمد و ره نمی دهی» کدام است؟ الف) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن ب) مفاعیلن مفاعیلن - مفاعیلن مفاعیلن ج) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن د) مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن	۰/۵
۱۷	با خوانش درست بیت زیر، خانه های خالی جدول را کامل کنید. بازای و بر چشم نشین، ای دل ستانِ نازنین کآشوب و فریاد از زمین، بر آسمانم می رود	۱
	با زای بر چشم مَم نِ شین ای دل سِ تا	
	یا دَر زَ مین	
۱۸	بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن واژه و نشانه های هجایی آن را بنویسید. «گر جانِ عاشق دم زند، آتش در این عالم زند وین عالم بی اصل را، چون ذره ها بر هم زند»	۲

(ت) زیبایی شناسی (۶ نمره)

۱۹	در بیت «گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم / ورت به دست نیاید چو سرو باش آزاد» الف) «مشبه به» در مصراع اول کدام واژه است؟ ب) «آزاد» در مصراع دوم کدام رکن تشبیه است؟	۰/۵
۲۰	در مصراع «چرا چون لاله خونین دل نباشم / که با ما نرگس او سرگران کرد» کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟ معنای مجازی آن را بنویسید.	۰/۵

سؤالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۲۱	کدام یک از استعاره های زیر، تشخیص است؟ الف) نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد ب) تو را ز کنگره عرش می زنند صغیر	۰/۲۵								
۲۲	در ابیات زیر نوع تشبیه (فشرده - گسترده) را مشخص کنید. الف) شب در تمام پنجره های پریده رنگ / مانند یک تصوّر مشکوک / پیوسته در تراکم و طغیان بود. ب) ای مهتر، آفتاب چراغ آسمان است و تو چراغ زمینی، آفتاب چراغ دنیاست، تو چراغ دینی.	۰/۵								
۲۳	واژه «پیمانه» در کدام گزینه معنای حقیقی و در کدام گزینه معنای مجازی دارد؟ الف) یکی پیمانه پر کرد و به من داد ب) گفتی ز سر عهد ازل یک سخن بگو که از آب وی آتش در من افتاد آن گه بگویمت که دو پیمانه در کشم	۰/۵								
۲۴	در متن زیر یک عبارت کنایی شناسایی کنید و مفهوم کنایی آن را بنویسید. اکنون همچنین علمای زمان در علوم، موی می شکافند.	۰/۵								
۲۵	معنای مجازی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) فریشتگان سنگ به وی می زدند که <u>خاکی و آبی</u> را چه رسد که حدیث کند؟ ب) درخت تو گر بار دانش بگیرد / به زیر آوری <u>چرخ نیلوفری</u> را	۰/۵								
۲۶	در ابیات زیر، نوع استعاره ها را از نظر آشکار(مصرحه) و پنهان(مکنیه) مشخص کنید. الف) مرا برف بارید بر پرّ زاغ / نشاید چو بلبل تماشای باغ ب) شب ایستاده است / خیره نگاه او / بر چارچوب پنجره من	۰/۵								
۲۷	در بیت زیر، «ژاله صبح دم» استعاره از چیست؟ و آن را به یک تشبیه کامل تبدیل کنید. «صبحگاهی سر خوناب جگر بگشاید ژاله صبح دم از نرگس تر بگشاید»	۱								
۲۸	هر یک از مفاهیم کنایی ستون «الف» را به ترکیبات متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید.	۰/۷۵								
	<table border="1"> <tr> <td>«الف»</td> <td>«ب»</td> </tr> <tr> <td>الف) دچار نگرانی شدن، هول شدن</td> <td>(۱) بازار شکستن</td> </tr> <tr> <td>ب) اشتباه بزرگ کردن</td> <td>(۲) دست و پا گم کردن</td> </tr> <tr> <td>ج) بی رونق کردن</td> <td>(۳) دسته گل به آب دادن</td> </tr> </table>	«الف»	«ب»	الف) دچار نگرانی شدن، هول شدن	(۱) بازار شکستن	ب) اشتباه بزرگ کردن	(۲) دست و پا گم کردن	ج) بی رونق کردن	(۳) دسته گل به آب دادن	
«الف»	«ب»									
الف) دچار نگرانی شدن، هول شدن	(۱) بازار شکستن									
ب) اشتباه بزرگ کردن	(۲) دست و پا گم کردن									
ج) بی رونق کردن	(۳) دسته گل به آب دادن									
۲۹	در کدام گزینه مجاز با علاقه شباهت به کار رفته است؟ الف) چو دانست کز مرگ نتوان گریخت ب) به یاد روی شیرین بیت می گفت بسی آب خونین ز نرگس بریخت چو آتش تیشه می زد کوه می سفت	۰/۵								

ادامه سؤالات در صفحه چهارم

سؤالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

ث) تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۳۰	<p>با توجه به ابیات زیر از «کلیم کاشانی» به پرسش های داده شده پاسخ دهید.</p> <p>«گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود نرود حسرت آن چاه زنخدان از دل نتوان از سر او برد هوای شیرین کاش چون شمع همه سر شود اعضای «کلیم»</p> <p>داغ عشق تو گلی نیست که از یاد رود تشنه را آب محال است که از یاد رود لشگر خسرو اگر بر سر فرهاد رود تا سراسر به ره عشق تو بر باد رود»</p> <p>الف) با توجه به کار بردن مضمون های ابداعی «کلیم کاشانی» چه لقبی به او داده اند؟ ب) ترکیب «داغ عشق» چه نوع اضافه ای است؟ ج) بیت سوم به چه داستانی تلمیح دارد؟ د) در بیت سوم معنای مجازی «سر» را بنویسید.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳۱	<p>با توجه به متن زیر به پرسش های داده شده پاسخ دهید.</p> <p>«مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.» «نجم الدین رازی»</p> <p>الف) درست یا نادرست بودن عبارات زیر را تعیین کنید. ۱) ترکیب «در سفت جان کشیدن» کنایه از حمل کردن است. ۲) ترکیب «بار امانت» اضافه استعاره است. ب) یک مورد از ویژگی های فکری متن را ذکر کنید.</p>	۰/۵ ۰/۵
۳۲	<p>با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>«آتش است آب دیده مظلوم تو چو شمعی از او هراسان باش چون روان گشت، خشک و تر سوزد کاؤل، آتش ز شمع سر سوزد»</p> <p>الف) یک مورد از ویژگی های فکری بیت اول را بنویسید. ب) در بیت دوم «مشبه به» و «وجه شبه» را مشخص کنید.</p>	۰/۵ ۰/۵
۲۰	سربلند و پیروز باشید.	

راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی (۲)		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	
ردیف	راهنمای تصحیح		
۱	الف) بیدل دهلوی (۰/۲۵) ص ۶۱	۰/۲۵	
۲	د) جامع التواریخ (۰/۲۵) ص ۱۵	۰/۲۵	
۳	الف) مکاتیب (۰/۲۵) ص ۱۴	۰/۵	ب) وحشی بافقی (۰/۲۵) ص ۶۰
۴	الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۷	۰/۵	ب) درست (۰/۲۵) ص ۵۹
۵	الف) (۳) حمدالله مستوفی (۰/۲۵) ص ۱۷	۰/۵	ب) (۱) صائب تبریزی (۰/۲۵) ص ۶۱
۶	الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۶۰	۰/۵	ب) درست (۰/۲۵) ص ۳۸
۷	الف) محاکمة اللغتین (۰/۲۵) ص ۳۹	۰/۵	ب) کم (۰/۲۵) ص ۸۵
۸	هندی (۰/۲۵) ص ۶۱	۰/۲۵	
۹	الف) (۲) نثر ساده (۰/۲۵) ص ۸۴	۰/۷۵	ب) (۱) نثر مصنوع (۰/۲۵) ج) (۳) نثر بینابین (۰/۲۵) ص ۸۴
۱۰	ج) همسانی (۰/۲۵) ص ۴۳	۰/۲۵	
۱۱	دوری (۰/۲۵) ص ۸۹	۰/۲۵	
۱۲	الف) فاعلاتن (۰/۲۵) ص ۲۱	۰/۵	ب) مستفعلن (۰/۲۵) ص ۲۱
۱۳	ب) هرنفس آواز عشق می رسد از چپ و راست / ما به فلک می رویم عزم تماشا که راست / (۰/۲۵) در نظم همسان دو لختی، هر مصرع از دو پاره همگون تشکیل می شود / هر نیم مصرع در حکم یک مصرع است / هجای پایان نیم مصرع، مانند پایان مصرع بلند محسوب می شود / بین هر نیم مصرع مکث وجود دارد (یک مورد) (۰/۲۵) ص ۱۰۶		
۱۴	الف) فعولن (۰/۲۵)	۰/۵	ب) فاعلاتن (۰/۲۵) ص ۴۶
۱۵	الف) همسان (۰/۲۵) ص ۴۳	۰/۵	ب) همسان دولختی (۰/۲۵) ص ۹۰
۱۶	ب) مفتعلن مفاعلهن - مفتعلن مفاعلهن (۰/۵) ص ۱۰۶		
۱۷	کا شو بُ قَر	بَر آ سِ ما	نِ نا زَ نین نَم می رَ ود
	هر مصرع ۰/۲۵		
۱۸	پایه های آوایی	گر جان عا	شِق دَم زَ نَد
۲	وین عال م	بی اص ل را	چُن دَر ر ها
	وزن واژه	مستفعلن	مستفعلن
	نشانه های هجایی	- U - -	- U - -
	پایه های آوایی هر مصرع (۰/۵) / وزن واژه (۰/۵) نشانه های هجایی (۰/۵) ص ۶۵		
۱۹	الف) نخل (۰/۲۵) ص ۲۸	۰/۵	ب) وجه شبه (۰/۲۵) ص ۲۸
۲۰	الف) نرگس (۰/۲۵) مجاز از چشم (۰/۲۵) ص ۷۳	۰/۵	
۲۱	الف) نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد	۰/۲۵	عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد (۰/۲۵) ص ۷۴
۲۲	الف) گسترده (۰/۲۵) ص ۲۹	۰/۵	ب) فشرده (۰/۲۵) ص ۲۹
۲۳	الف) حقیقی (۰/۲۵)	۰/۵	ب) مجازی (۰/۲۵) ص ۵۱
۲۴	موی شکافتن (۰/۲۵)	۰/۵	کنایه از دقت کردن و ریز بینی (۰/۲۵) ص ۹۶
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم			

راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی (۲)		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	
ردیف	راهنمای تصحیح		
۲۵	الف) تمامی موجودات (۰/۲۵) ص ۵۴	ب) فلک، آسمان (۰/۲۵) ص ۵۴	۰/۵
۲۶	الف) استعاره آشکار یا مصرحه (۰/۲۵)	ب) استعاره پنهان یا مکنیه (۰/۲۵) ص ۷۳	۰/۵
۲۷	استعاره از اشک (۰/۵)؛ تشبیه: اشک مانند ژاله صبحدم زیبا است (۰/۵) یا هر مثال مناسب دیگر ص ۷۶		۱
۲۸	الف) ۲) دست و پا گم کردن (۰/۲۵) ب) ۳) دسته گل به آب دادن (۰/۲۵) ج) ۱) بازار شکستن (۰/۲۵) ص ۹۷		۰/۷۵
۲۹	گزینه الف یا چو دانست کز مرگ نتوان گریخت بسی آب خونین ز نرگس بریخت (۰/۵)		۰/۵
۳۰	الف) خلاق المعانی ثانی (۰/۵) ب) اضافه تشبیهی (۰/۵) ج) داستان خسرو و شیرین یا شیرین و فرهاد (۰/۵) د) اندیشه، ذهن (۰/۵) ص ۷۰		۲
۳۱	الف) ۱) درست (۰/۲۵) ۲) نادرست (۰/۲۵) ب) درون مایه عبارت عرفانی است و درباره انسانی که هم دانش دارد و هم عشق و با این دو ویژگی شایستگی یافته تا بار امانت ایزدی را بر دوش کشد. یا اشاره به خلقت انسان تجمیع تمام خصلت های خوب آفرینش است. یا هر توضیح مناسب دیگر (۰/۵) ص ۷۸		۱
۳۲	الف) بیت نوعی انتقاد، فریاد خواهی و شکایت وجود دارد. این شکایت متأثر از شرایط ناهنجار اجتماعی زمان شاعر است. یا هر توضیح مناسب دیگر (۰/۵) ص ۴۱ ب) مشبه به: شمع (۰/۲۵) وجه شبه: هراسان (۰/۲۵) ص ۴۱		۱
۲۰	اندیشه تان پرتوان باد		

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir